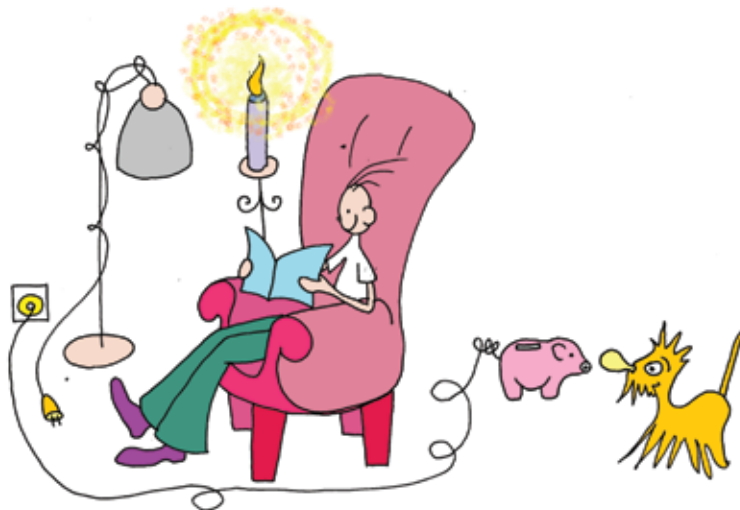

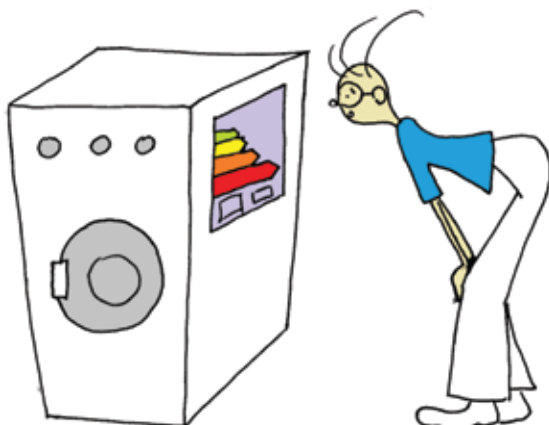
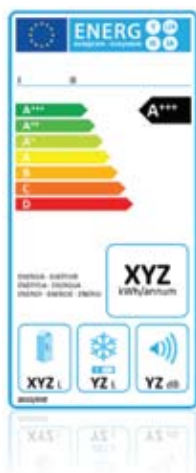
Učinkovita raba energije V GOSPODINJSTVU

Učinkovita Raba Energije (URE) =

= varčevanje z energijo s spremembo našega obnašanja +
energetska učinkovita tehnologija

Učinkovito je tisto bitje ali naprava, ki **z manj energije naredi enako delo** ali celo več.

Bodimo pozorni na **porabo električne energije** in kupujemo **energetske varčne aparate!** Dobri aparati so označeni z okoljsko in energijsko varčno oznako **(A, A+, A++ ali A+++)**.

ENERGETSKA UČINKOVITOST V GOSPODINJSTVU

V gospodinjstvu povprečno 20 % stroškov predstavlja ogrevanje in raba električne energije, v energetsko bolj potratnih stavbah tudi več. Zaradi naraščanja rabe energije ter dviganja cen energentov se stroški za energijo letno povečujejo za približno 3 %. Stroški ogrevanja običajno predstavljajo 60 %, strošek elektrike pa 40 % celotnih stroškov rabe energije. **V visoki rabi energije pa se nahajajo veliki varčevalni potenciali.**

Pretresljiva dejstva:

- Leta 2010 si 6 % gospodinjstev v Sloveniji ni moglo privoščiti primerno toplega stanovanja.
- Kos papirja razpade po enem mesecu, volnena nogavica po enem letu, pločevinka pa po 200 letih.
- Iz drevesa, ki raste 15 let, se lahko proizvede 700 papirnatih vrečk, toliko jih v večji trgovini porabijo v manj kot eni uri.
- Povprečno gospodinjstvo odvrže v smeti vsaj 100 kg časopisov letno, pisarniški delavec pa porabi do 70 kg papirja na mesec.
- Na 1.200 km dolgi poti z avtomobilom se sprosti v zrak toliko emisij CO₂, kot če bi vlak obšel ves svet.
- Povprečna družina potroši med 150 do 500 litrov vode na dan.
- Največji domači porabniki elektrike so bojler, hladilnik in zamrzovalnik, ki povprečno skupaj porabijo skoraj 50 % vse električne energije v gospodinjstvu.
- 20% svetovnega prebivalstva danes porabi 75% vseh naravnih virov.

Varčna razsvetljava:

Organizacijski ukrepi:

- **Ugašajmo luči**, kadar jih ne potrebujemo. Ugašanje luči zmanjša porabo električne energije za 10%.
- Kadar pri delu potrebujemo več svetlobe, **uporabimo usmerjeno svetlobo** (na primer namizno svetilko).
- Za več svetlobe v prostoru uporabimo **tanke in prosojne zavese**, ki jih lahko **podnevi odgrnemo**. Naravna svetloba ugodno vpliva na naše počutje.
- **Svetle barve stropov in sten** vplivajo na ugodnejše bivalne pogoje in znižujejo stroške električne energije.
- S pogostim **čiščenjem svetlobnih teles** privarčujemo do 10 % stroškov električne energije.

Investicijski ukrepi:

- **Senzorji gibanja in časovne ure** pomagajo pri zniževanju stroškov.
- Z zamenjavo žarnic s **kompaktnimi varčnimi sijalkami** zmanjšamo rabo električne energije tudi do 70%.
- **Solarni ali svetlobni tubuli** prispevajo k varčevanju z energijo in razsvetljujejo prostor z naravno svetlobo.

Hladilnik / zamrzovalnik:

Organizacijski ukrepi:

- **Optimalna temperatura v hladilniku je okoli 4-5°C.** Z znižanjem temperature se poraba elektrike močno poveča, pri višji pa se hrana hitreje pokvari. Podobno velja za **zamrzovalne skrinje, kjer je priporočena temperatura med -25°C do -15 °C.** Pet stopinj nižja temperatura pomeni 25 odstotkov večjo porabo elektrike.
- Hladilnika in zamrzovalnika **ne odpirajmo po nepotrebnem** in ga takoj po uporabi zapremo.
- V hladilnik in zamrzovalnik damo le **ohlajena in osušena živila**, saj se sicer led hitreje tvori, kar pa poveča porabo energije.
- Redno **odstranjujemo ledene obloge.** En milimeter ledu v hladilniku ali zamrzovalniku pomeni nekaj odstotkov večjo porabo elektrike.
- Premaknimo hladilnik in zamrzovalnik **stran od virov toplote** ter direktnega sonca. Če je mogoče, ga odmaknimo v najbolj hladen prostor. Če se temperatura v okolici spusti za 5°C, je prihranek energije 10 %.
- **Prenatrpani ali prazni hladilniki so največji porabniki električne energije.** Prenatrpani hladilnik zavira obtok hladnega zraka in porabi več elektrike, če želi ohranяти nastavljeno temperaturo. Prav tako premalo poln hladilnik porabi več energije, saj živila akumulirajo hlad in pomagajo ohranяти temperaturo.

Investicijski ukrepi:

- **Dotrajano tesnilo na vratih takoj zamenjajmo.** Ustreznost tesnila preizkusimo tako, da postavimo papir med vrata in hladilnik. Če papir težko izvlečemo, se vrata še vedno dobro zapirajo. Tesnilo na vratih lahko ohranimo v dobrem stanju, če ga redno čistimo z mokro krpo.
- **Velikost hladilnika in zamrzovalne skrinje izberemo glede na svoje potrebe.** Za dvočlansko družino naj bi zadostoval 100-120 litrski hladilnik, za štiričlansko pa hladilnik z 200-250 litri prostornine.
- Če sta hladilnik in skrinja stara več kot 10 let in slabo tesnita ju **zamenjajmo za energetsko učinkovitejšega in varčnejšega.** Aparati energijskega razreda A++ glede na aparate razreda A porabijo dobrih 20 % manj energije. Na trgu pa so prisotni tudi že aparati razreda A+++, ki od razreda A porabijo za 48 % manj energije.

Pomivalni stroj

Organizacijski ukrepi:

- V primeru, da **uporabimo veliko posode v enem dnevu, je priporočljiva uporaba pomivalnega stroja.** Pri pomivanju v sodobnih pomivalnih strojih, lahko v primerjavi z ročnim pomivanjem posode, porabimo do 4-krat manj vode in elektrike, ob tem pa prihranimo tudi čas.
- Pomivalni stroj zaženemo le, ko je **primerno poln.**
- Če uporabimo kakovosten prašek, lahko posodo dobro operemo že s krajšim programom in pri nižji temperaturi.
- Če posodo pomivamo ročno, uporabimo **tekočo vodo le pri splakovanju.**

Investicijski ukrep:

- Pri nakupu stroja se odločimo za energetsko varčnega (**A++ ali A+++**).

Pralni stroj

Organizacijski ukrepi:

- Za **učinkovito pranje belega perila zadostuje že 60 °C** (pri višji temperaturi ga operimo le občasno). Pranje pri 60 °C porabi samo polovico energije v primerjavi s pranjem pri 90 °C.
- **Predpranje lahko izpustimo** razen pri izjemno umazanem perilu. Porabo električne energije tako zmanjšamo za vsaj 10 %.
- Stroj vedno **primerno napolnimo**. V skrajnem primeru uporabimo varčen program pranja, s čimer lahko prihranimo tudi do 25 % elektrike ali pa razmislimo o skupni uporabi enega stroja z več uporabniki.
- Stroj **vključimo v času nižje tarife električne energije**.

Investicijski ukrepi:

- Ob zamenjavi starega pralnega stroja se odločimo za nakup bolj učinkovitega tudi glede porabe vode. Priporočamo razred **A++ ali A+++**.
- Pri nakupu pazimo na **glasnost pralnega stroja**, da lahko peremo tudi ponoči. Priporočamo nakup stroja z glasnostjo pod 50dB. Najtišji pomivalni stroji na trgu imajo glasnost 40dB.

Sušilni stroj

Organizacijski ukrepi:

- Sušilniki perila so veliki potrošniki energije. Priporoča se, da je **perilo dobro izžeto preden ga damo v sušilnik**, saj s tem skrajšamo čas sušenja tudi do 30 %. Če imamo možnost, **sušimo perilo na odprtem**.

Likalnik

Organizacijski ukrepi:

- **Temperaturo počasi zvišujemo**, zato se priporoča najprej likanje občutljivih oblačil, nato pa tistih, ki zahtevajo likanje z višjo temperaturo.
- Z **likalniki na paro** likamo hitreje in bolje.
- Med daljšimi odmori likalnik izklopimo.
- **Ne likajmo brisač**, posteljnine in ostalih stvari, ki jih lahko uporabimo tudi zmečkane.

Štedilnik in kuhanje

Organizacijski ukrepi:

- Kuhalno ploščo **izklopimo nekaj minut pred koncem kuhanja**, saj je plošča še nekaj časa vroča. Iz enakega razloga tudi električno pečico izklopimo približno 5-10 minut pred koncem peke.
- Velikost kuhalne plošče izberemo glede na premer posode. **Posoda naj bo približno enake velikosti kot je grelna površina**, tako lahko prihranimo tudi do 50 % toplote.
- Vodo zavremo v **pokriti posodi** in jo kuhajmo s pokrito pokrovko, če vrsta jedi to dopušča. Pri odkriti posodi se izgubi vsaj dve tretjini energije.
- Kuhajmo v **primerni količini vode**.
- Izbirajmo kuhalno **posodo iz dobro toplotno prevodnih materialov**, kjer se toplota enakomerno porazdeli.
- Pri kuhanju lahko uporabljamo **ekonom lonce** za hitro kuho. Z uporabo le-teh prihranimo do 50 % časa in do 30 % energije.
- **Odtalimo zamrznjeno hrano** preden jo kuhamo.
- Pri starejših pečicah redno preverjajmo, če **vrata dobro tesnijo**.
- **Vrat pečice ne odpirajmo po nepotrebnem**, saj s tem znižujemo temperaturo v pečici.
- **Uporaba ventilatorja v pečici** omogoča peko tudi pri temperaturi, ki je od 20°C do 40°C nižja, kot pri peki brez ventilatorja.
- Če je le mogoče, **pecimo več jedi hkrati**.
- Jedi raje pogrevajmo na kuhalnih ploščah kot v klasičnih pečicah.
- Za opekanje manjših količin kruhkov **uporabimo opekač**, s čimer porabimo 3-krat manj elektrike kot pri uporabi pečice.

Investicijski ukrepi:

- Ko se odločimo za zamenjavo štedilnika, izberemo **plinskega** ali takšnega s steklo-keramičnimi **indukcijskimi ploščami**. Dosti manj učinkovite so avtomatske in steklo-keramične hitre plošče. Še bolj neekonomične pa so navadne električne plošče, katerih izkoristek je komaj 50-odstoten.
- Ko se odločimo za nakup nove pečice, izberemo takšno, ki ima **dobro izolirano steno in večplastno steklo na vratih**.

Televizijski in radijski sprejemniki, računalniki

Organizacijski ukrepi:

- **Izklopimo iz omrežja polnilce** za telefone in fotoaparate, ko so naprave napolnjene.
- Aparati porabljajo električno energijo tudi takrat, ko so v stanju pripravljenosti (»stand by«), zato je **ugašanje v času neuporabe** najenostavnejša in najcenejša metoda za varčevanje z električno energijo. Aparat, ki ni priključen na omrežje, zanesljivo ni porabnik električne energije. Mednarodna agencija za energijo (The International Energy Agency - IEA) ocenjuje, da naprave v stanju pripravljenosti porabijo od 5 do 10 % skupne porabe električne energije in globalno prispevajo do 1 % emisij CO₂.
- Pri nastavitvah ohranjevalnika zaslona nastavimo »**spanje**« **ekrana** na primer na 10 minut.
- Enako velja za nastavitve »**spanja**« **računalnika** – namesto, da je prižgan cel dan, naj »zaspi« (sleep) po uri brezdelja. Vsi programi nas bodo ob ponovni uporabi pričakali odprti.
- **Ko ugasnemo računalnik, ugasnimo tudi monitor** - v spanju porabi LCD okoli 5W, ko je ugasnjen (tipka spredaj) pa 1-2W. Tudi računalnik porabi okoli 2W elektrike, ko je izklopljen.
- **Ugašajmo tiskalnik** in ostale naprave, če jih ne potrebujemo.

Investicijski ukrepi:

- Ob zamenjavi računalnika se odločimo za **prenosni računalnik**, ki porabi v stanju delovanja okoli 30 % manj energije kot namizni računalnik.
- Ob zamenjavi starega katodnega zaslona, se odločimo za **LCD**. Prihranili ne boste le elektrike, ampak tudi delovni prostor in zdravje (predvsem utripanje, paralaksa in geometrijske nepravilnosti).

»Zelena« energija

- Odločimo se za oskrbo z »**zeleno**« **ali »modro« energijo**, ki jo ponujajo elektrodistribucijska podjetja. Na ta način podpremo prodajo električne energije, pridobljene iz okolju prijaznih in obnovljivih energetskih virov. Modra energija je energija proizvedena iz hidroelektrarn slovenskih rek.
- Zelena energija je običajno proizvedena v malih hidroelektrarnah, ki ne zahtevajo velikih posegov v prostor in se skorajda zlijejo z okoljem.
- Cena za Zeleno in Modro energijo vključuje dodatek za vzdrževanje obstoječih objektov in gradnjo novih proizvodnih kapacitet okolju prijazne proizvodnje električne energije in za pospeševanje racionalne rabe energije.

HLAJENJE:

Organizacijski ukrepi:

- **Pravilno izberimo temperaturo in količino zraka** prezračevalnih in klimatskih naprav. Z vsako stopinjo več na termostatu lahko prihranimo med 1 in 3% električne energije.
- **Redno vzdržujemo** klimatske naprave!
- **Preprečimo vdor toplote** v stavbe (sončna zaščita za okna, izklapljanje nepotrebne razsvetljave).
- Prezračevalne in klimatske naprave **uporabimo samo po potrebi**.
- Če imamo možnost, **na južno stran hiše posadimo listopadno drevo**, ki nam bo nudilo poleti senco.

Investicijski ukrepi:

- Pred nakupom klimatske naprave dobro premislimo, če **jo res potrebujemo**. Delež klimatske naprave pri porabi elektrike lahko znaša do 40 % stroškov za energijo.
- Izberemo **ustrezno klimo glede na velikost prostora in naše potrebe**.

OGREVANJE:

Organizacijski ukrepi:

- **Pravilno prezračujemo:** okna popolnoma odpremo, čas zračenja naj bo do 10 minut. V kurilni sezoni prostore zračimo v najtoplejšem delu dneva.
- V kolikor imamo vgrajeno **prisilno prezračevanje**, odpiranje oken ni potrebno. Prednosti prisilnega prezračevanja z vračanjem toplote (rekuperacije) so predvsem: izboljševanje zdravstvenih pogojev, udobje, nižja raba energije, varnost, kakovost stavbe, dodana vrednost.
- S termostatskimi ventili **nastavimo sobno temperaturo**. V ogrevanem prostoru vsaka stopinja nad 20°C pomeni do 6 % večjo porabo energije in posledično tudi višji strošek. V dnevnih prostorih se priporoča 20°C ali 21°C.
- **Oblačimo se toplo**, oprijeto, v plasteh, saj tako bolje zadržujemo telesno temperaturo.
- **Ne zastirajmo ogrevalnih teles**. To poveča porabo energije tudi do 10 %. Priporočamo, da zavese segajo le do nivoja ogreval.
- V zimskih mesecih **okna ponoči zastirajmo s polknicami ali roletami** ter termostat nastavimo na minimum.

Investicijski ukrepi:

- **Poskrbimo za dobro tesnjenje oken**. V primeru, da okna slabo tesnijo, jih zatesnimo s tesnilnimi trakovi, saj lahko to zmanjša stroške ogrevanja kar za 10 %.
- Samostojno ogrevajmo prostore, zato si nastavimo ročne termostate za posamezno sobo - **namestimo termostatske ventile in termostatske glave** za nadzor oddajanja toplote radiatorja.
- Ogrevajmo se z **obnovljivimi viri energije**.

Pri ogrevanju lahko z malo truda privarčujemo veliko stroškov.

VODA

Z vodo odteka tudi energija - tako tista, ki je bila potrebna za transport in pripravo vode do uporabnika, kot energija, potrebna za segretje vode na želeno temperaturo.
Zato varčujemo z vodo!

Organizacijski ukrepi:

- Pri **prhanju** porabimo 3 do 4-krat manj vode (energije) kot pri kopanju v kadi.
- Med umivanjem naj teče voda le takrat, ko jo dejansko potrebujemo, ne pa ves čas umivanja.
- **Vzdržujemo tesnila na armaturah** (10 kapljic vode na minuto pomeni 170 litrov na mesec).
- Vgradimo **grelnik vode v bližini porabnikov**.
- Nastavljena temperatura ogrevane vode v hranilniku naj **ne bo višja od 60°C**.
- **Izolirajmo vse cevi** s toplo vodo.

Investicijski ukrepi:

- Zamenjajmo električni grelnik vode s **sprejemniki sončne energije** ali **toplotno črpalko**.
- Vgradimo **nastavke za pipe (perlatorji)** za **zmanjšanje porabe vode**; prihranek: 25-50% porabe vode.

Nakupovanje

- **Postanimo samooskrbni.** S pridelavo hrane na domačem vrtu bomo prihranili veliko denarja.
- **Kupujmo sezonsko in lokalno pridelano hrano,** saj tako zmanjšamo rabo energije potrebno za shranjevanje in prevoz živil, poleg tega pa skrbimo za zdravo prehrano.
- Preden se odpravimo v trgovino z živili, napišimo točen seznam izdelkov, ki jih potrebujemo. **Držimo se nakupovalnega seznama,** saj tako ne kupujemo stvari, ki jih ne potrebujemo. Za izdelavo in prevoz vsakega izdelka pa je potrebno vložiti določeno količino energije.
- **Uživajmo čim več nepredelane hrane,** saj tako jemo zdravo in ob tem prihranimo kar nekaj energije in denarja, ki sta potrebna za predelavo. Nepredelana hrana je zato cenejša (npr. jejmo sveže sadje in pijmo vodo iz pipe raje kot da pijemo sadni sok).
- Za nakupe **uporabljajmo bombažno vrečko ali nakupovalno košaro,** plastične vrečke za nakupovanje pa uporabimo večkrat.

2kg	krompir
1x	solata
2x	jogurt
10x	jajca
5x	mleko 3.5
1kg	sladkor
2kg	moka
6x	zavijec

PREDNOSTI VARČEVANJA Z ENERGIJO

Zakaj varčevati z energijo?

- **Ker zmanjšamo rabo energije in posledično tudi stroške.** V starejši zgradbi lahko s sanacijo zmanjšamo stroške za ogrevanje in električno energijo za 40% do 60%.
- **Ker ugodno vpliva na naše zdravje.** V primerno energetske sanirani zgradbi je bivalno okolje lahko bolj zdravo kot v nesaniranih zgradbah. Preprečen je pojav plesni, temperatura okolja je prijetnejša itd.
- **Ker si lahko povečamo bivalno udobje.** V dobro izolirani stavbi je bivalno udobje mnogo boljše. Zaradi višje temperature sten, stropov in tal imamo pri enaki temperaturi zraka občutek, da je mnogo bolj toplo kot pred energetske sanacijo. Poleg tega ni prepiha zaradi netesnih oken in nivo hrupa je precej nižji.
- **Ker pomagamo okolju.** Ob nižji rabi energije se zmanjšajo tudi izpusti škodljivih plinov, saj in ogljikovega dioksida, zato je manjša verjetnost kislega dežja in vsak posameznik pripomore k preprečevanju globalnega segrevanja.
- **Ker smo bolj neodvisni.** Na nivoju države se zmanjša količina uvožene energije, kar izboljšuje premoženjsko stanje vseh nas. V primeru manjših skupnosti na podeželju lahko le te porabijo mnogo manj energije in se ogrevajo izključno iz lokalnih obnovljivih virov energije. Manjkrat je potrebno naročiti gorivo, če obdržimo enako velik hranilnik.

PROMET

Avtomobilski promet je velik onesnaževalec zraka s škodljivimi plini kot so ogljikov dioksid (CO_2), ogljikov monoksid (CO), dušikov oksid (NO_2), prizemni ozon in s prašnimi delci. Ker je promet tudi ogromen porabnik goriv, predvsem naftnih derivatov in ker obnovljivi viri energije (elektrika, biogoriva, vodik ipd.) za vozila le počasi osvajajo trg, zaloge nafte vse hitreje kopnijo. **Povprečno slovensko gospodinjstvo nameni letno za stroške transporta več kot za vodo, elektriko in ogrevanje skupaj.**

Onesnaževanje

- Avtomobili obremenjujejo okolje in ga onesnažujejo že med njihovo proizvodnjo, ko postanejo nevozni, pa še s tonami odpadne pločevine in plastike, s tonami odpadnih gum, s starim motornim oljem in odpadnimi akumulatorji ter drugimi nevarnimi materiali.
- Z vsakim litrom bencina, ki ga porabi avto, se v ozračje izloči 2 kg CO_2 !
- Prašni delci v zraku in od avtomobilskih izpuhov onesnažen zrak povzročajo huda obolenja dihal.
- Naš nos in sapnik sta proti avtomobilskim plinom brez moči; posledice se kažejo v zmanjšani odpornosti imunskega sistema proti bakterijam in virusom.
- Pri zaviranju se iz zavornih oblog sprošča azbest, z obrabo gum pa pride v okolje PCB; oba sta rakotvorna.

Tudi pri prevozu lahko privarčujemo stroške in ohranjamo čisto okolje:

- Za prevoz izberimo katero od drugih možnosti: **kolo, pešačenje, več potnikov v avtomobilu ali javna prevozna sredstva**. Povprečno se na vsak liter goriva, porabljenega v motorju avtomobila, sprosti več kot 2 kg CO_2 .
- **Izoghnimo se predvsem kratkim vožnjam z avtomobilom**, saj so poraba goriva in emisije CO_2 neproporcionalno večje, če je motor še hladen. Raziskave kažejo, da je polovica voženj v mestu krajša od treh kilometrov - tako razdaljo zlahka opravimo peš ali s kolesom.
- S hitro vožnjo pridobimo na 100 km največ 10 minut, v okolje pa oddamo dvakrat več ogljikovega monoksida in četrtno več dušikovega oksida, močno povečamo možnost, da bo prišlo do nesreče in povzročimo toliko hrupa kot tri do pet razumnih voznikov.
- **Ne vozimo prehitro**: poraba goriva je najbolj optimalna pri 90 km/h. Če hitrost povečamo preko 120 km/h sta poraba ter emisije za 30 % večji kot pri 90 km/h.
- **Vozimo v pravi prestavi**: če vozimo v prenizki, trošimo gorivo.
- Ste že slišali **za eko-vožnjo**? Speljujemo enakomerno, v višjo prestavo pa prestavimo čim prej. Cilj je čim prej doseči vozno hitrost in ohranjati stalno hitrost. Kombinacija hitrega pospeševanja in močnega zaviranja povečata porabo goriva do 40%, čas vožnje pa se skrajša le za 4%.
- **Ugasnimo motor**, če stojimo dlje kot minuto ali dve (razen pred semaforjem).

- **Zmanjšajmo uporabo zraka:** dodatki na zunanji strani avtomobila (podaljšek strehe, prtljažnik, "spojlerji", odprto okno) povzročajo dodaten upor in s tem povečano porabo goriva – pri večjih hitrostih tudi do 20 %.
- **Preudarno uporabljajmo klimatsko napravo,** ki lahko v vročih mesecih porabi tudi več kot 20 % več goriva. Če je avtomobil vroč od sonca, se nekaj minut vozimo z odprtimi okni, nato jih zaprimo in vključimo klimatsko napravo. Pri vožnji nad 80 km/h je bolj varčno vključiti klimo, kot da bi vozili z odprtim oknom.
- **Prepričajmo se, da je tlak v pnevmatikah ustrezen:** če je prenizek za 0,5 bara, porabi naš avto za 5 % več goriva in poveča izpuste CO₂ za 5%.
- **Redno vzdržujmo svoje vozilo.** Slabo nastavljen motor lahko porabi do 50 % več goriva, zaradi zamazanih zračnih filtrov pa se poraba poveča do 10 %.
- **Uporabljajmo motorno olje z nizko viskoznostjo.** Takšno olje maže motor bolje kot navadna olja in zmanjšuje trenje. Najboljša olja zmanjšajo porabo goriva in emisije CO₂ za več kot 2,5 odstotka.
- **S seboj vzemimo sopotnike.** V svetu je znan ukrep »carpooling«, ko se recimo, uslužbenci istega podjetja skupaj pripeljejo v službo in si delijo stroške prevoza. Ko potrebujete ali ponujate prevoz po Sloveniji pogledajte na www.prevoz.org ali na www.peljime.si.
- **Potujmo z vlakom!** En sam potnik v avtu proizvede 3-krat več emisij CO₂ na kilometer, kot če bi potoval z vlakom.

Investicijski ukrepi:

- Če avto zamenjamo, **premislimo o porabi goriva novega vozila.** Avto, ki porabi le 5 litrov goriva na 100 kilometrov, lahko prihrani 750 kg emisij CO₂ na leto.

5 korakov za boljšo mobilnost

1. Zmanjšujem svojo potrebo po mobilnosti!
2. Vozim se s kolesom!
3. Uporabljam javni prevoz!
4. Če že vozim, vozim učinkovito!
5. Če že vozim, s seboj vzamem sopotnike:

www.prevoz.org ali na www.peljime.si

Z zmanjšano rabo energije bomo znižali stroške za energijo
in pripomogli k ohranjanju čistega okolja.

Tiskano na ekološkem papirju.

tisk: Tiskarna Mljač, Divača

Ustvarjamo obnovljivo prihodnost!

GORIŠKA LOKALNA ENERGETSKA AGENCIJA

Mednarodni prehod 6, Vrtojba, 5290 Šempeter pri Gorici, Slovenija

Tel.: 00 386 (0)5 393 24 60, faks: 00 386 (0)5 393 24 63

E-mail: info@golea.si, www.golea.si

www.golea.si